

osob, třebas pouhou nečinností jich uskutečňované. Zprotivením se jest i pouhá nečinnost, neposlušnost davu vůči rozkazu stráže, by se rozešel, když stráž při takové neposlušnosti nezbyvá, než by zasažením fyzickými silami dav s místa shluknutí zatlačila a rozehnala. Proto dlužno i zjištěný projev stěžovatelky: »nerozcházejte se, my můžeme stát, kde chceme«, podřaditi pod pojem vybízení více osob ku zprotivení se vrchnostenské osobě, byl-li odvetou na příkaz četníků, by se dav rozešel, tedy výzvou k opomenutí jednání, četníky davu výslovně nebo třeba jen mlčky, avšak pro dav poznatelně nařízeného. Než tento předpoklad není, jak stížnost právem namítá, nalézacím soudem zjištěn. Rozsudek nevyslovuje se o tom, zda stěžovatelka učinila závadný projev před výzvou k rozchodu, či po ní, zda dříve či později, než bylo stěžovatelce a davu zřejmo, že dostavivší se četníci žádají, by se dav rozešel a s místa shluknutí vzdálil. Předpoklad ten bylo výslovně a přesně zjistiti tím spíše, že stěžovatelka nedoznala ani, že výzvu k rozchodu slyšela, ani že závadný projev učinila. Není-li však zjištěn ani časový a příčinný vztah tohoto projevu stěžovatelky ku projevu opačné vůle četníků, tím méně smysl, význam, směr a účel závadného projevu, jakož i obsah úmyslu nebo vědomí stěžovatelky ku projevu se vztahujícího, není skutková podstata přečinu Šu 279 tr. zák. zjištěnými skutečnostmi naplněna ve známce vybízení ku zprotivení se, takže dotčená část odsuzujícího výroku spočívá na nesprávném použití zákona.

Čís. 2336.

Vrchnostenskou osobou ve smyslu Šu 68 tr. zák. jest, kdož je mocí svého úřadu nebo veřejného příkazu povolán obstarávati veřejné záležitosti.

Pokud sem spadá strážce hlídací a uzavírací společnosti.

Skutková podstata přestupku Šu 312 tr. zák. vyhledává v subjektivním směru, by pachatel věděl, že jedná s veřejnou stráží, konající službu.

(Rozh. ze dne 31. března 1926, Zm I 145/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Liberci ze dne 12. prosince 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem urážky veřejné stráže ve smyslu Šu 312 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a přikázal věc příslušnému okresnímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnosti obžalovaného, dovolávající se číselně důvodů zmatečnosti Šu 281 čís. 9 a) a 10 tr. ř., nelze upříti oprávnění. Ke skutkové podstatě přestupku podle Šu 312 tr. zák. se vyhledává po stránce objektivní, by se stala urážka vůči veřejnému úředníku, sluhovi, strážníku atd., zkrátka vůči nějaké osobě jmenované v druhém odstavci Šu 68

tr. zák., v době, kdy tato osoba vykonává nějaký vrchnostenský příkaz, nebo koná svůj úřad nebo svou službu. Vrchnostenskou osobou ve smyslu Šu 68 tr. zák. pak je, kdož je mocí svého úřadu nebo veřejného příkazu povolán obstarávat veřejné záležitosti. Napadený rozsudek omezuje se na zjištění, že stěžovatel urazil skutkem strážce hlídací a uzavírací společnosti Karla K-ého; na tomto kusém podkladě dochází soud k závěru, že šlo o veřejnou stráž podle Šu 68 tr. zák., konající svou službu; bližšího odůvodnění v příčině vrchnostenské povahy Karla K-ého však rozsudek neobsahuje, ačkoliv otázkou touto se měl zabývat právě s ohledem na zvláštní podstatu případu, o niž tu jde. Nelze totiž přehlédnouti, že zpravidla hlídací a uzavírací společnosti jsou podniky čistě soukromými, jež podléhají ustanovením živnostenského řádu a k jejich provozování bude na základě předpisů zákonů ze dne 14. září 1911, čís. 187 ř. zák. a ze dne 3. července 1912, čís. 134 ř. zák. zapotřebí udělení koncese příslušným politickým úřadem; rozsah činnosti zaměstnanců takovýchto podniků řídí se jediné individuální soukromou dohodou mezi společností a zákazníkem, jenž za výkony jemu poskytnuté zaplatí společnosti ujednanou odměnu, a jsou proto úkony zaměstnanců takové společnosti pojmově rázu čistě soukromého, jež podobně jako služby soukromých detektivů, posluhů, nosičů a t. d. nelze počítati k veřejným úkolům, jak je má na mysli § 68/2 tr. zák.

Zda tu šlo o zaměstnance takového soukromého podniku, napadený rozsudek nezjišťuje, ač se tak mělo a lehce mohlo státi dotazem u politického úřadu, obchodního soudu, po případě vyžádáním si stanov společnosti. Karel K-ý udává ovšem dále, že v roce 1922 neb 1923 byl magistrátem města L. vzat do přísahy; avšak ani tímto tvrzením neshledal soud zapotřebí blíže se obírat; nezjistil, zda byl skutečně do přísahy vzat a pak-li ano, jakou přísahu vlastně vykonal, a zda byl tu vůbec zákonný předpoklad pro vzetí do přísahy, či zda se tu snad nejednalo o pouhé nedopatření magistrátu. Vždyť nutno si uvědomiti, že přísaha je sice podmínkou zvláštní ochrany podle Šu 68 tr. zák. pro jisté skupiny osob, na příklad na ochranu lesů, myslivosti, rybářství a pod., jinak však přísaha není konstitutivním prvkem pro nabytí vlastnosti úřední osoby podle Šu 68 tr. zák., rozhoduje tu naopak jediné, zda byl dotyčné osobě propůjčen veřejný úřad, jak jej má zákon na mysli, neb udělen vrchnostenský příkaz, a nemohla by tento pro pojem vrchnostenské osoby vyhledávaný předpoklad nahraditi pouhá skutečnost, že snad v souzeném případě byl Václav K-ý magistrátem do přísahy vzat pouze pro obor své čistě soukromé působnosti ve službách koncesované živnosti hlídací a uzavírací společnosti. Zda K-ému magistrátem takový veřejný úřad byl propůjčen, nebo vrchnostenský příkaz byl udělen, a zda pak v této příčině byl do přísahy vzat a tento svůj úřad rozhodného dne též vykonával, či zda přísaha, stavší se snad nedorozuměním pouze ohledně jeho soukromé činnosti, byla opatřením s hlediska Šu 68 tr. zák. naprosto bezvýznamným, o tom se při zcela nevysvětleném stavu věci nelze vyjádřiti. Uznal-li soud přes to, že veškeré tyto pro správné posouzení skutkové podstaty Šu 68 a 312 tr. zák. rozhodné skutečnosti nejsou zjištěny, stěžovatele vinným, nutno tento vý-

rok považovati právně mylným. Avšak, i kdyby tu byly veškeré pro objektivní skutkovou podstatu Šu 312 tr. zák. vyhledávané předpoklady, nelze dále pominouti, že se po subjektivní stránce vyhledává, že pachatel věděl, že má co dělati s veřejnou stráží, konající svou službu. I tu vytýká stěžovatel právem rozsudku naprostý nedostatek potřebných zjištění, jichž bylo v souzeném případě tím více zapotřebí, ježto stěžovatel, jak ze zodpovídání jeho vychází na jevo, K-ého prý pokládal za osobu v soukromých službách jeho manželky stojící a jejími soukromými příkazy se řídící. Bylo proto za podmínek Šu 5 zákona ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878 již v neveřejném zasedání zmateční stížnosti vyhověti, napadený rozsudek v jeho odsuzující části zrušiti jako zmatečný a ježto se, jak shora naznačeno, pro nedostatek potřebných zjištění bez nového hlavního přelíčení nelze obejít, vrátiti věc do první stolice, by ji a to, ježto tu jde pouze o přestupek, nyní okresní soud znovu projednal a rozhodl.

Čís. 2337.

Zlý úmysl u krádeže musí se vztahovati ku všem složkám, zakládajícím skutkovou povahu krádeže in objecto; musí obsahovati též vědomí pachatelovo, že odnímá z držení třetí osoby věc cizí.

Chybí-li zlodějský úmysl u jednoho ze dvou spoluzlodějů, nemůže se jednati o krádež ve společnosti (§ 174 II a) tr. zák.) ani u toho, který má onen úmysl.

(Rozh. ze dne 6. dubna 1926, Zm II 128/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného Jana P-y do rozsudku zemského trestního jakožto nalézacího soudu v Brně ze dne 16. ledna 1926, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem krádeže podle §§ 171, 173, 174 II a) tr. zák. a Rosalie K-ová zločinem krádeže podle §§ 171, 173, 174 II a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek ohledně Jana P-y k jeho zmateční stížnosti a ohledně Rosalie K-ové podle Šu 290 tr. ř., pokud táž byla uznána vinnou zločinem krádeže, avšak jen ohledně kvalifikace podle Šu 174 II a) tr. zák. jako zmatečný a vrátil věc nalézacímu soudu, by o ní v rozsahu zrušení znovu jednal a rozhodl. V otázkách, o něž tu jde, uvedl v

důvodech:

Obžalovaný Jan P. hájil se tím, že gramofon s deskami odnesl k své rodině, jsa přesvědčen, že P-ý je jeho matce Rosalii K-ové daroval, Rosalie K-ová pak rovněž tvrdila, že P-ý ji gramofon a opakovací hodiny daroval. Nalézací soud zjistil sice, že P-ý K-ové tyto věci nedaroval, nezjistil však, že P. věděl o tom, že P-ý jeho matce tyto věci nedaroval. Zmateční stížnost vytýká proto, uplatňujíc zmatek podle Šu 281 čís. 5 a 9 písm. a) tr. ř., že rozsudek nezjistil zlodějský úmysl stěžovatelův. Zmateční stížnost jest v právu. Zlý úmysl (u krádeže zlodějský